

Llengua i literatura medieval (S. IX al XV)

Tema 2. Història de la llengua

Professora: Mònica López Bages

CNL Tarragona

839: Capbreu de l'Acta
de Consagració de la
catedral de la Seu
d'Urgell

Text llatí, però
TOPÒNIMS EN
CATALÀ

SEGLE IX

SEGLE X

SEGLE XI

La llengua parlada ja no era
el llatí, sinó el català

Els escrits de caràcter jurídic, religiós i literari
continuaven sent en llatí (situació de diglòssia),
però primeres mostres de la llengua romànica.

Liber iudiciorum, conegut com a *Llibre jutge* (2a meitat del s. XII), escrit en català

Homilies d'Organyà i de Tortosa (finals s. XII – principis s. XIII), escrites en català

Usatges de Barcelona

Furs de València

Llibre de les costums de Tortosa

SEGLE XII

SEGLE XIII

**PRIMERS TEXTOS LENGUA CATALANA
(no literaris)**

Ordenances dels corredors de Llotja (1271)

**PRIMERS TEXTOS LENGUA
CATALANA
(literaris)**

**HISTORIOGRAFIA MEDIEVAL:
Les quatre grans cròniques**

*Llibre dels feits
o Crònica de
Jaume I
(1213/1276)*

*1283/1288:
Crònica de
Bernat
Desclot*

SEGLE XII

SEGLE XIII

ELS TROBADORS: Escrivien els textos en LENGUA OCCITANA i sobre l'AMOR CORTÈS

Principis s. XII: Guillem de Poitiers, Bernat de Ventadorn

S. XII i XIII: Berenguer de Palol, Guillem de Bergadà, Guillem de Cabestany, Guerau de Cabrera, Hug de Mataplana, Ramon Vidal de Besalú, Cerverí de Girona

HISTORIOGRAFIA MEDIEVAL: Les quatre grans cròniques

Crònica de
Ramon
Muntaner
(1325/1328)

Crònica de
Pere III el
Cerimoniós
(1375/1385)

Inici de la
influència de
l'Humanisme

1350

**SEGLE XIV (1a meitat)
(SEGLE D'OR DE LA
LITERATURA
CATALANA)**

Ramon Llull
(1233/1316)

**CREADOR DEL
CATALÀ LITERARI**

1. Obra mística: *El llibre de contemplació de Déu*, dins del qual hi ha *El llibre d'Amic e Amat* (1271/1274); *Arbre de filosofia d'amor* (1298)
2. Obra narrativa: *Blanquerna* (?), dins del qual hi ha *Llibre d'Amic e Amat*; *Fèlix o Llibre de meravelles*, dins del qual hi ha *El llibre de les bèsties* (?).
3. Altres obres: *Llibre de l'orde de cavalleria* (1275/1276); *Lo desconhort* (1295); *Cant a Ramon* (1297)

LITERATURA HUMANISTA (influència italiana de Petrarca i Boccacio)

Bernat Metge (1340[1346]/1413)

Lo somni

Valter i Griselda

1351

SEGLE XIV (2a meitat) (SEGLE D'OR DE LA LITERATURA CATALANA)

LITERATURA
RELIGIOSA I
MORALITZANT

Francesc d'Eiximenis (1330/1409): *Lo Crestià*; *El llibre dels àngels* (1392); *El llibre de les dones* (1396); *Vita Christi*

Sant Vicent Ferrer (1350/?): *Sermons*

Anselm Turmeda (1352/?): *El llibre dels bons amonestaments* (1396); *La disputa de l'ase* (1417)

CANCELLERIA REIAL

INTRODUCCIÓ DEL RENAIXEMENT (capital de la Corona Catalanoaragonesa: Nàpols)

POESIA
(en llengua catalana)

Jordi de Sant Jordi (finals segle XIV/1424): *Presoner* és la seva poesia més coneguda. També escriu poesia amorosa, seguint el model trobadoresc, però amb algun tret català.

SEGLE XV (1a meitat)
(SEGLE D'OR DE LA LITERATURA CATALANA)

Ausiàs March (1397/1459): Obra poètica de 128 poemes (1425/1459). Trenca definitivament amb els models de la poesia trobadoresca i escriu en català.

AUSIÀS MARCH:
PRIMER GRAN POETA CATALÀ

SEGLE XV (2a meitat) (SEGLE D'OR DE LA LITERATURA CATALANA)

